

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2009

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2009

N:o 924—931

SISÄLLYS

N:o		Sivu
924	Laki Espanjan kanssa turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	4873
925	Laki kunnallisen eläkelain muuttamisesta	4874
926	Laki kunnallisen eläkelain voimaanpanolain 3 §:n muuttamisesta	4878
927	Laki valtion eläkelain muuttamisesta	4879
928	Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta	4882
929	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta	4885
930	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueen toimialueista	4887
931	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työntekijän eläkelain 82 §:ssä tarkoitetun elinaikakertoimen antamisesta	4888

N:o 924

Laki

Espanjan kanssa turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Madridissa 9 päivänä kesäkuuta 2009 Suomen tasavallan ja Espanjan kuningaskunnan välillä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Alexander Stubb*

HE 168/2009
HaVM 12/2009
EV 144/2009

134—2009

N:o 925

L a k i

kunnallisen eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kunnallisen eläkelain (549/2003) 89 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1293/2006,
muutetaan 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §, 52 §:n 3 momentti, 53 §:n 3 ja 5 momentti, 54 §:n 1 momentti, 68 §:n 4 momentti, 72 ja 73 §, 84 §:n 1 momentti, 89 §:n 1 momentti, 128 a §:n 1 momentin 12 kohta, 157 §:n 2 momentti, 159 §:n 1 ja 2 momentti, 160 §:n 4 momentti, 162 §:n 5 momentti ja 165 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §, 53 §:n 5 momentti, 54 §:n 1 momentti, 68 §:n 4 momentti ja 84 §:n 1 momentti laissa 713/2004, 52 §:n 3 momentti, 89 §:n 1 momentti, 128 a §:n 1 momentin 12 kohta ja 160 §:n 4 momentti mainitussa laissa 1293/2006, 53 §:n 3 momentti, 159 §:n 1 momentti ja 162 §:n 5 momentti laissa 461/2008, 72 § mainitussa laissa 713/2004 ja laissa 638/2009, 73 § mainituissa laeissa 713/2004, 1293/2006 ja 461/2008 ja 165 §:n 1 momentti laissa 260/2007, sekä
lisätään 53 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 713/2004, 1293/2006 ja 461/2008, uusi 5 momentti, jolloin muutettu 5 ja nykyinen 6 momentti siirtyvät 6 ja 7 momentiksi, seuraavasti:

14 §

Osa-aikaeläke

Oikeus saada osa-aikaeläkettä on 60—67-vuotiaalla työntekijällä edellyttäen, että:

40 §

Karttumisprosentit

Tulevan ajan eläke on 53 §:ssä tarkoitettua tulevan ajan ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

Ajalta, jolta työntekijä on saanut työkyvyttömyyseläkettä, eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta eläkkeen päätymiskuukauden loppuun 53 §:ssä tarkoitettun

tulevan ajan ansiosta siten kuin 59 §:ssä säädetään 1,5 prosenttia vuotta kohden.

51 §

Eläkkeen karttumisen osa-aikatyöstä

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdystä osa-aikatyöstä karttuu eläkettä siten kuin 40 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

52 §

Eläkkeeseen oikeuttavat etuudet

Eläkkeen perusteena on 75 prosenttia 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun etuuden perusteena olevasta ansiosta, 65 prosenttia

4—9 kohdassa tarkoitetun etuuden perusteena olevasta ansiosta tai työtulosta ja 55 prosenttia 2 kohdassa tarkoitetun etuuden perusteena olevasta ansiosta. Momentin 8 kohdassa tarkoitettu osasairauspäivärahan perusteena oleva työtulo on kuitenkin puolet sairauspäivärahan perusteena olevasta työtulosta.

53 §

Tuleva aika

Tulevan ajan ansiota määrättäessä siihen luetaan myös tarkasteluajaksi kohdistuva 52 §:ssä mainitun etuuden perusteena oleva ansio tai työtulo sekä tarkasteluajaksi maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansiota vastaava vuosiansio. Äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainrahan perusteena oleva tulo otetaan kuitenkin huomioon 52 §:n 2 momentissa säädetyn suuruisena.

Tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan tulona huomioon 1 047,22 euroa jokaiselta täydeltä kuukaudelta, jolta työntekijälle on tarkasteluajaksi karttunut valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaista etuutta.

Jos työntekijällä ei ole tarkasteluajaksi 3—5 momentissa tarkoitettujen ansioiden lisäksi 2 momentissa tarkoitettuja työansioita, työntekijällä ei ole oikeutta tulevan ajan eläkkeeseen.

54 §

Tulevan ajan ansiot erityistilanteissa

Sen estämättä, mitä 53 §:n 2 momentissa säädetään, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot sen kuukauden loppuun, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi, jos:

1) työntekijällä ei ole tarkasteluajaksi yhtenäksään vuonna sellaisia työansioita, jotka 53 §:n 2, 3 ja 7 momentin mukaan otetaan

huomioon tulevan ajan ansiota määrättäessä; tai

2) työntekijällä on 1 kohdassa tarkoitettuja työansioita vain työkyvyttömyyden alkamisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna.

68 §

Eläkkeessä huomioon otettavat ansiot

Edellä 3 momentin 10 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa edellytetään lisäksi, että voittopalkkion maksamisesta ei ole tehty työnantajaa velvoittavaa sopimusta ja että omistajat tekevät sitovan päätöksen käteisen voittopalkkion maksamisesta yhtiökokouksessa tilikauden päätyttyä ja että voittopalkkiot maksetaan tämän jälkeen. Lisäksi edellytyksenä on, että asia käsitellään yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) mukaisella tai muulla vastaavalla tavalla.

72 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Työkyvyttömyyseläkettä, osatyökyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea korotetaan jäljempänä mainitulla kertoimella sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä eläkkeen tai kuntoutustuen alkamisesta on kulunut viisi kalenterivuotta. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 24—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen. Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevan tämän lain mukaisen eläkkeen perusteella.

Jos 1 momentissa tarkoitettu kertakorotus ei sisällynyt edunjättäjän eläkkeeseen, lisätään maksettavaan perhe-eläkkeeseen kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläkkeen perusteena olevan edunjättäjän työkyvyttömyyseläkkeen alkamisesta on kulunut viisi kalenterivuotta. Jos edunjättäjä ei ollut kuollessaan eläkkeellä,

kertakorotus lisätään maksettavaan perhe-eläkkeeseen sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläke on jatkunut viisi kalenterivuotta. Kertakorotus määrätään 1 momentissa tarkoitettulla tavalla sen mukaan, mikä edunjättäjän ikä olisi korotushetkellä.

73 §

Elinaikakerroin

Vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen elinaikakertoimella. Elinaikakertoimena käytetään sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain työntekijän eläkelain 83 §:n nojalla vahvistamaa kerrointa.

Vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan sille vuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jonka aikana työntekijä täyttää 62 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa ennen tuota vuotta, vanhuuseläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella.

Työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella. Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkettä ei muunneta elinaikakertoimella.

84 §

Perhe-eläkkeen peruste

Perhe-eläkkeen perusteena on se edunjättäjän vanhuuseläke tai täysi työkyvyttömyyseläke, jota hän sai kuollessaan. Jos edunjättäjä sai työttömyyseläkettä tai 39 §:n 1 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä, johon ei ollut lisätty tulevan ajan eläkkeenosaa, tämä eläkkeenosaa lisätään perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjättäjän eläkkeeseen. Niin ikään perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjättäjän eläkkeeseen lisätään edunjättäjän eläkkeellä ollessa ansaitsema uusi eläke.

89 §

Leskeneläkkeen vähennyksen peruste ja määrä

Leskeneläkettä vähennetään, jos lesken 88 §:ssä tarkoitettut työeläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen. Eläkkeen vähennyksen peruste on 500 euroa kuukaudessa.

128 a §

Eläkkeen maksamisjärjestys

Jos eläke on maksettava muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen tämän tai muun lain perusteella ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella tai toimielimellä taikka muulla taholla on oikeus siihen, eläke maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

12) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n mukaan;

157 §

Valitusaika

Kun eläkelaitoksen valtuuskunnan taikka hallituksen pöytäkirja on tarkistettu, on 153 §:n 3 momentissa tarkoitettut päätökset pidettävä eläkelaitoksessa yleisesti nähtävinä. Tästä on ilmoitettava etukäteen eläkelaitoksen julkisten kuulutusten ilmoitustaululla. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) säännöksiä. Edellä tarkoitetuista päätöksistä on lisäksi ilmoitettava jäsenyhteisöille virkakirjeellä.

159 §

Eläkelaitoksen itseoikaisu

Asianosaisen on toimitettava valituskirjelmä valitusajassa kunnalliselle eläkelaitokselle.

Jos eläkelaitos hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös.

160 §

Muutoksenhaku päätösyhdistelmään

Kun päätösyhdistelmää koskeva valitusasia käsitellään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnassa tai vakuutusosoikeudessa tai kun on kysymys lainvoimaisen päätösyhdistelmän poistamisesta tai oikaisemisesta eläkkeensaajan eduksi, sovelletaan tämän lain säännöksiä, jollei vakuutusosoikeuslaissa toisin säädetä.

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä, eläkelaitoksen on tutkittava lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu asia uudelleen. Eläkelaitos voi tällöin aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti valitusasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin tässä luvussa eläkettä koskevassa asiassa säädetään.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

165 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Kunnallisen eläkelaitoksen tilien ja hallinnon tarkastuksen suorittaa valtuuskunnan toimikaudekseen valitsema Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastuksessa noudatetaan tilintarkastuslakia (459/2007).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 51 § ja 53 §:n 3 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2011.

Lain 40 §:n 2 ja 3 momenttia, 53 §:n 5 momenttia ja 73 §:ää sovelletaan vanhuuseläkkeisiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen, ja työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeisiin, joissa eläketapahuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen. Lain 89 §:n 1 momenttia sovelletaan perhe-eläkkeisiin, joissa leskeneläkkeen vähennys tehdään ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen.

Ennen vuotta 1953 syntyneen työntekijän osa-aikaeläkeoikeuteen, eläkkeen karttumiseen osa-aikaeläkkeen ajalta sekä tulevan ajan ansioon sovelletaan, mitä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa laissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

N:o 926

L a k i

kunnallisen eläkelain voimaantulolain 3 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kunnallisen eläkelain voimaantulolain (550/2003) 3 § seuraavasti:

3 §

Kunnallisen eläkelain eläkkeen määräytymistä ja eläkeoikeutta koskevia säännöksiä ei sovelleta viranhaltijaan, työntekijään eikä perhe- tai omaishoitajaan, joka on syntynyt vuonna 1939 tai sitä ennen, eikä hänen jälkeensä myönnettävään perhe-eläkkeeseen. Hänen eläketurvansa ja perhe-eläketurva hänen jälkeensä määräytyvät edelleen kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain

sekä 2 §:n 2 momentissa mainitun eläkesääntöön perusteella sellaisina kuin ne olivat voimassa ennen kunnallisen eläkelain voimaantuloa. Leskeneläkkeeseen sovelletaan kuitenkin, mitä kunnallisen eläkelain 88—91 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

N:o 927

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun valtion eläkelain (1295/2006) 87 §:n 2 ja 4 momentti,

muutetaan 10 §:n 3 momentti, 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 52 §:n 1 momentin 3 kohta, 55 §:n 2 momentti, 57 §:n 2 momentti, 58 §, 62 §:n 3 momentin 2 kohta, 63 §:n 1 ja 6 momentti, 71 §:n 2 momentti, 72 §, 81 §:n 1 ja 4 momentti ja 87 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 63 §:n 1 momentti laissa 1035/2008 ja 71 §:n 2 momentti laissa 639/2009, sekä

lisätään 63 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1035/2008 ja 639/2009, uusi 6 momentti, jolloin muutettu 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

10 §

Vanhuuseläkkeen määrä

3) tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta.

Varhennusvähennystä ei tehdä, jos työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun lisäpäiväoikeuden perusteella saava työntekijä jää vanhuuseläkkeelle 62 vuoden iässä.

55 §

Eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta

Tulevan ajan eläke on 63 §:ssä tarkoitettua tulevan ajan ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

14 §

Oikeus osa-aikaeläkkeeseen

57 §

Osa-aikatyöhön siirtyneellä 60—67-vuotiaalla työntekijällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen, jos:

Eläkkeen karttumisen päättäneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

52 §

Eläkkeen karttuman perusteet

Eläkettä karttuu:

Edellä 1 momentin perusteella eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta työkyvyttömyyseläkkeen päättymiskuukauden loppuun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

58 §

Eläkkeen karttuminen osa-aikaeläkkeen aikana

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön ansioista sekä osa-aikatyön aikaisilta palkattomilta ajoilta saatujen 62 §:ssä tarkoitettujen etuuksien perusteena olevista tuloista karttuu eläkettä 53 ja 54 §:n mukaisesti.

62 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

2) 55 prosenttia vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisen vuorottelukorvauksen perusteena olevasta ansiosta;

63 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena oleva työansio (tulevan ajan ansio) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioiden ja 62 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (tarkasteluaika). Tulevan ajan ansioon luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioiden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion tulojen ja 4—6 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

Tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan tulona huomioon 1 047,22 euroa jokaiselta täydeltä kuukaudelta, jolta työntekijälle on

tarkasteluaikana karttunut valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaista etuutta.

Jos työntekijällä ei ole tarkasteluaikana eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, tulevan ajan eläkkeenosaa ei lueta eläkkeeseen myöskään 62 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen tai 4—6 momentissa tarkoitettujen tulojen perusteella.

71 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevan tämän lain mukaisen eläkkeen määrän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 24—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

72 §

Elinaikakerroin

Vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen elinaikakertoimella. Elinaikakertoimena käytetään sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain työntekijän eläkelain 83 §:n nojalla vahvistamaa kerrointa.

Vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan sille vuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jonka aikana työntekijä täyttää 62 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa ennen tuota vuotta, vanhuuseläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella.

Työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella. Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkettä ei muunneta elinaikakertoimella.

81 §

Perhe-eläkkeen peruste

Perhe-eläke määrätään edunjättäjän kuollessaan saaman tämän lain mukaisen vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjättäjän eläkkeeseen lisätään edunjättäjän eläkkeellä ollessaan ansaitsema uusi eläke.

Jos edunjättäjä oli kuollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä, johon ei sisältynyt 71 §:ssä tarkoitettua kertakorotusta, maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä edunjättäjän työkyvyttömyyseläke ja sen perusteella myönnetty perhe-eläke yhdessä ovat jatkuneet viisi kalenterivuotta. Jos edunjättäjä ei ollut kuollessaan eläkkeellä, kertakorotus lisätään maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläke on jatkunut viisi kalenterivuotta. Kertakorotusprosentti määrätään 71 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sen mukaan, mikä edunjättäjän ikä olisi korotushetkellä.

87 §

Leskeneläkkeen vähennyksen peruste ja määrä

Leskeneläkettä vähennetään, jos lesken

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

86 §:ssä tarkoitettut työeläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen. Eläkkeen vähennys on 50 prosenttia lesken 86 §:ssä tarkoitettujen työeläkkeiden ja eläkkeen vähennyksen perusteen erotuksesta. Eläkkeen vähennyksen peruste on 500,00 euroa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 52 §:n 1 momentin 3 kohta, 58 § ja 63 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2011.

Lain 55 §:n 2 momenttia, 57 §:n 2 momenttia, 63 §:n 6 momenttia ja 72 §:ää sovelletaan vanhuuseläkkeisiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen, ja työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen. Lain 87 §:n 1 momenttia sovelletaan perhe-eläkkeisiin, joissa leskeneläkkeen vähennys tehdään ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen.

Ennen vuotta 1953 syntyneen työntekijän osa-aikaeläkeoikeuteen, eläkkeen karttumiseen osa-aikaeläkkeen ajalta sekä tulevan ajan ansioon sovelletaan, mitä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa laissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

N:o 928

Laki**yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 20 marraskuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (152/1990) 1, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 3 momentin 2 kohta sekä 7, 20 ja 26 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 689/2005, 4 §:n 1 momentti ja 20 § laissa 377/2009 ja 4 §:n 3 momentin 2 kohta mainitussa laissa 689/2005, sekä *lisätään* 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 689/2005 ja 377/2009, uusi 6 momentti, 9 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti ja 14 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään oikeudesta antaa väestölle yksityisesti terveydenhuollon palveluja.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatetaan, mitä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) taikka muualla säädetään tai määrätään terveydenhuollon palvelujen antamisesta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan *terveydenhuollon palveluilla*:

- 1) laboratoriotointa;
- 2) radiologista toimintaa ja muita siihen verrattavia kuvantamis- ja tutkimusmenetelmiä;

3) muita terveydentilan tai sairauden toteamiseksi taikka hoidon määrittelemiseksi tehtäviä tutkimuksia ja toimenpiteitä;

4) fysioterapeuttista toimintaa ja muita suorituskykyä parantavia ja ylläpitäviä toimenpiteitä ja terapioidia;

5) työterveyshuoltoa;

6) lääkäri- ja hammaslääkäripalveluja ja muuta terveyden- ja sairaanhoitoa sekä näihin rinnastettavia palveluja;

7) hierontaa; sekä

8) sairaankuljetuspalveluja.

Palvelujen tuottajalla tarkoitetaan sellaista yksittäistä henkilöä taikka yhtiötä, osuuskuntaa, yhdistystä tai muuta yhteisöä taikka säätiötä, joka ylläpitää terveydenhuollon palveluja tuottavaa yksikköä, sekä sairaankuljetuspalveluja tarjoavaa itsenäistä ammatinharjoittajaa. Palvelujen tuottajana ei pidetä muuta itsenäistä ammatinharjoittajaa tai työnantajaa, joka järjestää itse työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tarkoitetut työterveyshuoltopalvelut.

Itsenäisellä ammatinharjoittajalla tarkoitetaan sellaista terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua terveydenhuollon ammattihenkilöä, joka harjoittaa itsenäisesti ammattiaan.

3 §

Toimintaedellytykset

Terveydenhuollon palveluja annettaessa on oltava asianmukaiset tilat ja laitteet. Sairaankuljetuspalveluja annettaessa on oltava asianmukainen sairaankuljetusajoneuvo varustuneen. Lisäksi palvelujen tuottajalla tulee olla toiminnan edellyttämä, asianmukaisen koulutuksen saanut henkilökunta.

Toiminnan on oltava lääketieteellisesti asianmukaista ja siinä tulee ottaa huomioon potilasturvallisuus.

4 §

Lupa

Palvelujen tuottajalla on oltava lupaviranomaisen myöntämä lupa terveydenhuollon palvelujen antamiseen. Luvasta tulee ilmetä palvelujen tuottajan 2 §:n mukainen palveluala. Lupa voidaan liittää potilasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, sairaankuljetusajoneuvosta ja sen varusteista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista.

Lupahakemuksessa tulee olla seuraavat tiedot palvelujen tuottajasta:

2) terveyden- ja sairaanhoidon palveluja antavat toimintayksiköt ja toimipaikat sekä niiden yhteystiedot sekä sairaankuljetusajoneuvojen lukumäärä ja niiden asemapaikat;

Lupa sairaankuljetuspalvelujen tuottamiseen oikeuttaa harjoittamaan sairaankuljetusta koko maassa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Sairaankuljetuspalvelujen tuottamista koskevassa luvassa on vahvistettava palvelujen tuottamiseen käytettävien sairaankuljetusajoneuvojen lukumäärä sekä niiden asemapaikka tai asemapaikat.

7 §

Käyttöönottotarkastus

Palvelujen tuottajan on esitettävä terveydenhuollon palvelujen antamiseen käytettävät tilat ja laitteet sekä sairaankuljetusajoneuvo ja sen varustus toimintakunnossa terveyslautakunnan tarkastettaviksi ennen niiden käyttöönottoa.

Terveyslautakunnan alaisen viranhaltijan tulee tarkastaa tilat ja laitteet sekä sairaankuljetusajoneuvo ja sen varustus sekä antaa tarkastuskertomus viipymättä palvelujen tuottajalle.

9 §

Muutos- ja lopettamisilmoitus

Muutosilmoituksen sisällöstä voidaan säättää valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Toimivaltainen lääninhallitus

Sairaankuljetuspalveluita koskevat tässä laissa ja sen nojalla lääninhallitukselle säädettyt tehtävät käsittelee sen läänin lääninhallitus, jonka alueella liikenteen asemapaikka on.

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, Sosiaali- ja terveystieteiden valvontavirasto tai lääninhallitus voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on tehtävä. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytettäväksi taikka toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen taikka laitteen käyttö voidaan kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus voi velvoittaa asianomaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään taikka että toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen taikka laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja lääninhallituksen päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen taikka laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai lääninhallitus on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa koskevia puutteita tai muita epäkohtia, niistä on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

26 §

Täytäntöönpano

Vastaavan johtajan hyväksymisen peruuttamista, toiminnan keskeyttämistä ja luvan peruuttamista samoin kuin toimintayksikön tai sen osan, sairaankuljetusajoneuvon tai sen varusteen sekä laitteen käytön kieltämistä koskeva päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jos se on potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä.

Kun muutosta on haettu, muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 3 päivänä joulukuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleet lupahakemukset käsitellään lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

N:o 929

Laki**sairausvakuutuslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 20 marraskuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 4 luvun 8 §:n 2 ja 3 momentti sekä 15 luvun 3 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 4 luvun 8 §:n 2 momentti laissa 912/2007, sekä
lisätään 4 luvun 6 §:ään uusi 3 momentti ja 9 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

4 luku

Matkakustannusten korvaaminen

6 §

Sairaankuljetus

Sairaankuljetusajoneuvon käytön korvausperusteena olevasta korvaustaksasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Sairaankuljetusajoneuvon korvaustaksa perustuu kuljetuksesta aiheutuviin kustannuksiin ja käytettävissä oleviin varoihin. Sosiaali- ja terveysministeriön on korvaustaksaa koskevaa asetusta ja sen muutoksia valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta ja asianomaisia toimijoita edustavia järjestöjä.

8 §

Matkakustannuksen korvauksen peruste ja korvaustaksan vahvistaminen

Taksin käytön korvausperusteena käytetään taksiliikennelain (217/2007) 16 §:ssä tar-

koitettua kuluttajilta perittävää enimmäishintaa, jollei Kansaneläkelaitos ole sopinut kuljetuspalvelujen tuottajan kanssa enimmäishintaa edullisemmasta hinnoittelusta.

Muun 5 §:ssä tarkoitetun erityisajoneuvon kuin taksin käytön korvausperusteena olevasta korvaustaksasta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön on asetusta ja sen muutoksia valmisteltaessa kuultava Kansaneläkelaitosta. Sairaankuljetusajoneuvon korvaustaksan vahvistamisesta säädetään 6 §:ssä.

9 §

Yöpymisraha

Vakuutetulla on oikeus yöpymisrahaan myös, jos hän on joutunut lääkärin raskaudesta tekemän arvion vuoksi yöpymään terveydenhuollon toimintayksikön läheisyydessä ja hänelle on todistettavasti aiheutunut yöpymisestä kustannuksia.

15 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

3 §

Sairaanhoitokorvausten hakeminen

Vaikeman ja pitkäaikaisen sairauden hoidossa käytettävien lääkkeiden kustannuksista maksetaan 5 luvun 5 §:n 2 momentin mukainen erityiskorvaus, jos kustannukset ovat

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

syntyneet sen jälkeen, kun vaikean ja pitkäaikaisen sairauden osoittava hakemus on toimitettu Kansaneläkelaitokselle. Mitä tässä momentissa säädetään lääkkeistä, sovelletaan myös korvattaessa klinisiä ravintovalmisteita ja niitä vastaavia tuotteita.

Tämä laki tulee voimaan 3 päivänä joulukuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

N:o 930

**Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
eräiden aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueen toimialueista**

Annettu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään aluehallintovirastoista 20 päivänä marraskuuta 2009 annetun lain (896/2009) 6 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Sen lisäksi, mitä aluehallintovirastojen alueellisesta toimivallasta ja toimialueista aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen (906/2009) 1 §:ssä säädetään, työsuojelun vastuualueelle kuuluvissa tehtävissä:

1) Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimialueeseen kuuluu myös Ahvenanmaan maakunta; ja

2) Pohjois-Suomen aluehallintoviraston toimialueeseen kuuluu myös Lapin aluehallintoviraston toimialue.

2 §

Seuraavat aluehallintovirastot ovat toimivaltaisia hoitamaan seuraavat työsuojelun vastuualueeseen kuuluvat tehtävät koko maan alueella:

1) Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

a) tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) tarkoitetut valvontatehtävät;

b) rautatieliikenteen kaluston ja niiden mukana liikkuvien työntekijöiden työpaikkojen työsuojeluvalvonta;

c) ulkomaisen tutkinnon hyväksyminen rakennustyötä veden alla tekevän sukeltajan pätevydestä annetun työministeriön päätöksen (674/1996) 4 §:n tarkoittamaksi pätevyysdeksi;

d) ulkomaisen tutkinnon hyväksyminen työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (403/2008) 14 §:ssä tarkoitetuksi pätevyysdeksi;

2) Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto sisävesiliikenteen merenkulun ja ahtaustoiminnan työpaikkojen työsuojeluvalvonta, lukuun ottamatta Pohjois-Suomen aluehallintoviraston toimialuetta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue huolehtii lisäksi aluehallintovirastojen työsuojelun valvontaan liittyvästä koulutuksen suunnittelusta ja toteutuksesta, viestinnästä sekä valvontaa tukevien tietokantojen ja rekisteritietojen ylläpidosta ja työsuojelunäyttelystä.

3 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2009

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Johtaja Pertti Siiki

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 931

**Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
työntekijän eläkelain 82 §:ssä tarkoitetun elinaikakertoimen antamisesta**

Annettu Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 2009

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 83 §:n nojalla:

1 §	2 §
Työntekijän eläkelain 82 §:ssä tarkoitettu elinaikakerroin on 0,99170 vuonna 2010.	Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 2009

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

Hallitussihteeri Maritta Hirvi